

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
МАЛА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
“ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА”

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

М.З.Н.

Мала академія наук
України під егідою
ЮНЕСКО

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ XVII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ “АКАДЕМІЧНА Й УНІВЕРСИТЕТСЬКА НАУКА: РЕЗУЛЬТАТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ”

12-13 ГРУДНЯ 2024 РОКУ

Література:

1. *Арефьев В. Г. Основы теории та методики физического воспитания: підруч. К. : Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова. 2020. 268 с.*
2. *Медвідь Ф., Курчаба Т. Роль фізичної культури в здоровому способі життя молоді. Молодіжні проблеми в Україні: стан і шляхи вирішення: Зб. Науково-метод. статей. Львів: ЛДІФК. 1997. С. 142-146.*
3. *Михайлович М. Оздоровчий вплив фізкультурної активності на організм. Матеріали II Регіональної науково-практичної конференції: «Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення», 11-12 травня, Львів. 2000. С. 40-42.*
4. *Мішин Сергій Вікторович. Фізичне самовдосконалення як провідний чинник впливу на процес професійної підготовки студентів. Наукові записки. 2016. С. 244-246.*
5. *Шепеленко Т.В., Буц А.М., Бодренкова І.О. Фізичне виховання у формуванні здорового способу життя. Навч. посібник. Харків. 2018. 125 с.*

УДК 334.012.63:336.225

**МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ОПОДАТКУВАННЯ МАЛИХ
ПІДПРИЄМСТВ: МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ**

Биба В.В., Карпенко Є.А.

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
bibavv1@ukr.net*

Як в мирний час, так і у період війни малі підприємства продовжують бути важливим елементом економічної системи України і виконувати ряд соціально значущих функцій. Вони забезпечуючи нові робочі місця, виробляють необхідну суспільству продукцію, збільшують конкуренцію на ринку. Однак на початку війни малий бізнес стикнувся із суттєвими викликами та загрозами, які призвели

до втрати фінансової стійкості, заборгованості за сплатою податків, збитковості, а в ряді випадків і до банкрутства, яке обумовлене відсутністю джерел для покриття втрат і відновлення активності.

В довоєнний період спостерігалася активна фаза розвитку малого бізнесу в Україні. Відбувалося систематичне впровадження інновацій в господарську діяльність, підвищення заробітної плати найманих працівників, збільшення рентабельності операційної діяльності. На кінець 2021 року суб'єкти малого підприємництва були вагомим елементом усієї економіки країни. За даними Державної служби статистики України кількість малих підприємств протягом 2019-2020 років становила 95,2% усіх підприємств України [1].

Зважаючи на вразливість даного прошарку суб'єктів підприємництва порівняно з великими підприємствами, слід зазначити, що малі підприємства найбільше постраждали від війни, про що свідчить більша частка суб'єктів малого підприємництва, які припинили свою діяльність ще навесні 2022 року.

Значна частина малих підприємств, які працювали у Харківській, Донецькій, Херсонській та Луганській областях зазнали руйнівних втрат, збанкрутували або були релоковані в інші регіони. Кількість найманих працівників скоротилася у перший рік війни на 22,91% порівняно із 2021 р.

Відмітимо, що перший рік війни став справжнім потрясінням для малих підприємств. Про це свідчить різке скорочення обсягу реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), що обумовлено, значною мірою, руйнацією логістичних шляхів та торгівельних відносин з рядом країн. Як наслідок, зменшується на 7% кількість прибуткових підприємств.

В межах фінансової підтримки державою компенсуються малому бізнесу кошти за працевлаштування ВПО; діє урядова програма «Робота з метою активізації грантової діяльності малих підприємств»; спрощено процедуру кредитування за рахунок реалізації програми «Маркетплейс фінансових можливостей для бізнесу на Дія.Бізнес». В межах інформаційної підтримки запущено єдину платформу цифрової взаємодії для допомоги в релокації бізнесу,

а також платформу з актуальною інформацією для українських експортерів, які готові постачати свою продукцію за кордон в умовах війни.

Проведене дослідження показало, що для регулювання питання оподаткування у більшості країн ЄС є окремий орган, тоді як у Греції, Ізраїлю, Німеччині та Польщі цими питаннями опікується Міністерство фінансів [2].

У Польщі всі підприємства перебувають на загальній системі і є платниками податку на прибуток за ставкою 19%. При цьому законодавством Польщі, як інструмент підтримки малого бізнесу, передбачена можливість використання ставки податку на прибуток у розмірі 9%, якщо суб'єкт господарювання відповідає одному з таких критеріїв: підприємство є новоствореним і прибуток за період не перевищує 2 млн євро в еквіваленті злотих або підприємство не є новоствореним, але відноситься до категорії малих платників податку або дохід у році застосування зниженої ставки не перевищує 2 млн. євро в злотих.

Законодавством Чехії не передбачається застосування спеціальних режимів оподаткування податком на прибуток для малих підприємств, хоча й діє Закон «Про підтримку малого та середнього бізнесу», відповідно до якого формою підтримки малого бізнесу є його звільнення від обов'язкового аудиту. Також у Чехії передбачено спрощений режим оподаткування податком на додану вартість для малих підприємств, що значно зменшує витрати цих підприємств на адміністрування цього податку.

В Німеччині малий бізнес є одним з найважливіших секторів економіки, що перебуває на стадії активного розвитку. Уряд Німеччини являється зацікавленою стороною щодо даної тенденції, тому підтримка малим підприємствам надається на усіх рівнях влади. Загальна ставка податку становить 48,9% (податок на прибуток 23,2%, податок на виплати на заробітну плату 21,3% від прибутку, 4,4% – інші податки).

У Великій Британії до малих підприємств належать підприємства з обмеженою відповідальністю. Вони повинні бути зареєстровані в Палаті компаній і мати унікальний реєстраційний номер підприємства з обмеженою

відповідальністю сплачують корпоративний податок на прибуток. Крім того передбачена їх обов'язкова реєстрація платниками ПДВ, якщо вони реалізують товари чи послуги, що обкладаються ПДВ, а дохід від реалізації становить більше 85000 фунтів стерлінгів на рік.

Проведене дослідження показало, що незважаючи на всі виклики, з якими зіштовхнулася Україна у зв'язку із агресією РФ, в тому числі і щодо різкого скорочення кількості та прибутковості малих підприємств, на сьогодні вдало реалізуються заходи державної підтримки і наявні усі передумови для відновлення ресурсного потенціалу малого бізнесу у повоєнний період.

Література:

1. *Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 04.12.2024).*
2. *Optimal method of allocating in direct costs at machine-building enterprises. Byba, V.V., Koba, O.V., Mironova, Y.Y. Actual Problems of Economics, 2016, 175(1), pp. 332–339.*

УДК 711.4

УДОСКОНАЛЕННЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН ЦИКЛУ ПРОФЕСІЙНОЇ
ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 191 «АРХІТЕКТУРА ТА
МІСТОБУДУВАННЯ» ДРУГОГО МАГІСТЕРСЬКОГО РІВНЯ ОСВІТИ ЗА ОП
МІСТОБУДУВАННЯ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ЗАКОНОДАВЧИХ ТА
НОРМАТИВНИХ ВИМОГ

Бородич Л.В.

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
larborodich@ukr.net*

Навчання за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Містобудування» підготовки магістра в галузі знань 19 «Будівництво та архітектура» спеціальності